

קטנים ביום הכפורים סכות ושבת

1 שוע"ר סי' רסו

י ויכול ליתנו לקטן ... שלא יעשו עקירה והנחה ... שאף שאינו מצווה על שבייתם מכל מקום הרי אסור להאכילם דבר האסור בידיים מן התורה, כמו שיתבאר בסי' שמ"ג.

2 שוע"ר סי' רסט

ג המקדש בבית הכנסת אסור לו לטעום מהכוס ... יטעים מהכוס לקטן ... שמותר להאכיל את הקטן קודם קידוש בין של לילה בין של יום ואסור לענותו. שלא אסרו להאכילו איסור בידיים אלא כשהמאכל אסור מצד עצמו כגון טרפה וכיוצא בה, אבל כשהמאכל מותר מחמת עצמו אלא שהוא זמן האסור באכילה מותר להאכיל לקטן, שהרי מאכילים הקטנים ביום הכיפורים אפילו קטן שאין בו חשש סכנה אם יתענה.

3 שוע"ר סי' שא

כא הבנים יוצאין בזגין ... אם יש בהם עינבל העשוי להשמיע קול אסורים ללבשם בשבת ... אסור ליתן לו מלבוש זה שהזוג ארוג בו, שהרי זה כמאכילו איסור בידיים עיין סי' שמ"ג.

4 שוע"ר סי' שמג

ג ושיעור החינוך במצוות עשה הוא בכל תינוק לפי חריפותו וידיעתו בכל דבר לפי עניונו, כגון היודע מענין שבת חייב לשמוע קידוש והבדלה, היודע להתעטף כהלכה חייב בציצית כמ"ש בסי' י"ז, וכן כל כיוצא בזה בין במצות עשה של תורה בין בשל דברי סופרים. אבל החינוך בלא תעשה בין של תורה בין של דבריהם הוא בכל תינוק שהוא בר הבנה שמבין כשאומרים לו שזה אסור לעשות או לאכול.

ה וכל זה לענין להפרישו מאיסור, אבל לספות לו איסור בידיים אסור לכל אדם מן התורה אפילו אינו בר הבנה כלל, שנאמר לא תאכלום, ופירשו חכמים לא תאכלום לקטנים. ואפילו דברים האסורים מדברי סופרים אסור להאכילו ... וכן אסור להרגילו בחילול שבת ומועד אפילו בדברים האסורים משום שבות.

ו וי"א שכל שהוא לצרכו של תינוק כגון אכילה ושתייה לא גזרו בו חכמים כלל, ומותר להאכילו בידיים כל דבר שאין איסורו אלא מדברי סופרים אם צריך לכך, אע"פ שהגיע לחינוך ... ואף אם אין התינוק צריך לכך אלא שהגדול צריך לכך שיעשה לו תינוק איזה דבר האסור מדברי סופרים ... לפיכך מותר להטעים לתינוק שהגיע לחינוך מכוס של קידוש שמקדשין בבית הכנסת, אף על פי שהתינוק אינו צריך כלל לטעימה זו, ויכול הוא להמתין מלטעום עד שישמע הקידוש שבמקום סעודה בבית אביו המחנכו לזה, אע"פ כיון שאיסור הטעימה קודם הקידוש הוא מדברי סופרים ויש לנו צורך בטעימה זו.

י מותר ליתן לתינוק בשבת חפצים שיכול לעשות בהם מלאכה לעצמו, ואפילו אם ידוע שיעשה בהם, כגון ליתן לתינוק עוגה שכתובים עליה אותיות שאסור לאכלה בשבת ... רק שלא יתן גדול לתוך פיו של תינוק.

5 שוע"ר סי' תעא

י קטן או קטנה שאינן יודעין מה שמספרים להן ביציאת מצרים מותר להאכילם מצה בערב פסח כל היום ... ואע"פ שאסור להאכיל הקטן בידיים דברים האסורין אפילו אינן אסורין אלא מדברי סופרים, מכל מקום דברים שאינן אסורים מחמת עצמן אלא שהוא זמן איסור, כגון מצה בערב פסח או לאכול קודם קידוש, מותר להאכילם בידיים אם הם צריכין לכך, כמו שמותר להאכילם בידיים ביום הכיפורים ואין מענין אותם אפילו יכולין לסבול התענית.

6 שוע"ר סי' תריא

ג ואיסור דברים אלו מסר הכתוב לחכמים, והם הקילו בהם כמה קולות כמו שהיה נראה בעיניהם להקל.

7 שוע"ר סי' תרטז

א כל הדברים האסורים ביום הכיפורים משום מצות עינוי בלבד לא גזרו על הקטנים. לפיכך מותר לגדול להאכיל את הקטן ולהשקותו ולסוכו ולרחצו בצונן. אבל לא ירחיצנו בחמין כל גופו אפילו הוחמו מבע"י. שהרחיצה בחמין אינה אסורה משום מצות עינוי בלבד. שהרי בכל שבתות השנה אסור לרחוץ בחמין ... ולפיכך אסור לעשותה לקטן, בידיים כמו שאסור להאכילו בידיים כל האיסורין של דבריהם.

ד וכל זה בקטן שלא הגיע לחינוך מצות עינוי, אבל אם הגיע לחינוך אסור להאכילו ולהשקותו ולסוכו ולרחצו בידיים ... אסור לה ליתן לפניו לאכול דהרי זה כאלו מאכילתו בידיים.

ה וכיצד הוא חינוכו קטן הבריא בן תשע שנים שלימות ... מחנכין אותו לשעות מדברי סופרים.

8 שוע"ר סי' תרמ

ג אע"פ שהקטנים פטורים מן הסוכה מן התורה עד שיהיו בני י"ג שנים, מכל מקום מדברי סופרים כל קטן שאינו צריך לאמו, דהיינו בן שש שנים שלימות ... חייב בסוכה כדי לחנכו במצות. אבל כשעדיין הוא צריך לאמו, כשם שאמו פטורה כך הוא פטור אפילו מדברי סופרים כיון שהוא צריך לה.